

Sygn. akt II PSKP 101/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa M. J. K.

przeciwko Szkole [...] nr [...] im. [...] w B.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 25 maja 2022 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 28 stycznia 2020 r., sygn. akt V Pa [...],

1) oddala skargę kasacyjną,

**2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 240
(dwieście czterdzieści) złotych tytułem kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2019 r. zasądził od pozwanej Szkoły [...] Nr [...] im. [...] w B. na rzecz powódki M. J. K. tytułem odszkodowania kwotę 16.822,41 zł brutto z

odsetkami za czas opóźnienia od dnia 1 marca 2019 r. do dnia zapłaty oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania w sprawie i rygorze natychmiastowej wykonalności.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. wyrokiem z dnia 28 stycznia 2020 r. oddalił apelację wniesioną przez pozwaną od wyroku Sądu pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sąd Rejonowy. Uznał równocześnie, że kwestią sporną w tej sprawie była jedynie wysokość odszkodowania, jakie należało się powódce z tytułu niezgodnego z prawem odwołania jej ze stanowiska wicedyrektora. Powódka domagała się bowiem (po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska) odszkodowania w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia, to jest za trzy miesiące. Natomiast pozwana podnosiła, że roszczenie powódki o odszkodowanie jest zasadne jedynie do wysokości utraconego za taki okres (tj. za okres wypowiedzenia) dodatku funkcyjnego.

Sąd drugiej instancji zauważył w związku z tym, że zagadnienie wysokości odszkodowania należnego dyrektorowi (wicedyrektorowi) szkoły odwołanemu na podstawie art. 38 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty jest niejednolicie rozstrzygane w orzecznictwie, w tym w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W tej kwestii zarysowały się bowiem dwa stanowiska. Punktem wyjścia dla pierwszego z tych stanowisk jest pogląd, że nauczycielowi pełniącemu funkcję dyrektora szkoły, odwołanemu z funkcji z naruszeniem art. 38 ustawy o systemie oświaty, przysługuje roszczenie o odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za czas, do upływu którego miało trwać pełnienie powierzonej funkcji, nie więcej niż za trzy miesiące. Z uwagi na nieuregulowanie w tej ustawie kwestii dochodzenia roszczeń związanych z odwołaniem z funkcji, powinny mieć, zgodnie z art. 5 k.p., zastosowanie przepisy Kodeksu pracy. Najbardziej zbliżony charakter mają tu unormowania dotyczące umowy na czas określony zawarte w art. 50 § 3 i 4 k.p. Przepisy te nie mogą być jednak stosowane wprost, ponieważ dotyczą rozwiązania stosunku pracy, a nie odwołania ze stanowiska z zachowaniem dalszego zatrudnienia. W tej sytuacji należy zastosować art. 38 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 50 § 3 i 4 k.p. Odwołanemu dyrektorowi przysługuje więc

odszkodowanie obejmujące tylko dodatek funkcyjny nie wyższy niż za 3 miesiące, a nie całe wynagrodzenie za ten czas. Po ustaniu pełnienia funkcji dyrektora pracownik pozostaje bowiem w zatrudnieniu i za swoją pracę pobiera należne wynagrodzenie. W takiej sytuacji art. 50 § 3 i 4 k.p. ma jedynie odpowiednie zastosowanie, a przewidziana w nich sankcja odszkodowawcza musi być do tej sytuacji adekwatna. Skoro pracownik traci tylko dodatek funkcyjny, to odszkodowanie powinno być równe temu dodatkowi (por: wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1996 r., I PKN 17/96, LEX nr 1288097; z dnia 9 maja 1997 r., I PKN 138/97, OSNAPiUS 1998 nr 9, poz. 261 i z dnia 10 stycznia 2003 r., I PK 74/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 221 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 13 września 2005 r., I PK 95/05, niepublikowane).

Według drugiego poglądu, który został wyrażony m.in. w uchwałach Sądu Najwyższego: z dnia 3 lutego 1993 r., I PZP 71/92 (OSNCP 1993 nr 9, poz. 144) i z dnia 5 maja 1993 r., I PZP 15/93 (OSNCP 1993 nr 12, poz. 217) oraz wyrokach z dnia 10 kwietnia 1997 r., I PKN 88/97 (OSNAPiUS 1998 nr 1, poz. 10) i z dnia 9 grudnia 2003 r., I PK 103/03 (OSNP 2004 nr 21, poz. 371), jakkolwiek odwołanie ze stanowiska dyrektora szkoły na podstawie art. 38 ustawy o systemie oświaty nie stanowi wypowiedzenia warunków pracy lub płacy, to jednak jest to czynność prawna w wysokim stopniu zbliżona do wypowiedzenia zmieniającego. Dlatego, nauczycielowi odwołanemu z funkcji dyrektora szkoły na podstawie art. 38 ustawy o systemie oświaty przysługuje roszczenie o odszkodowanie na podstawie odpowiednio stosowanych art. 45 § 2 w związku z 42 § 1 i art. 47¹ k.p. W wymienionych orzeczeniach Sąd Najwyższy nie rozważał wprost, czy podstawą określenia wysokości odszkodowania jest całe wynagrodzenie za pracę, czy tylko dodatek funkcyjny. Niemniej w powołanej wyżej uchwale z 5 maja 1993 r., I PZP 15/93 stwierdził, że dyrektorowi odwołanemu z funkcji z naruszeniem art. 38 ustawy o systemie oświaty przysługuje roszczenie o odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za czas, do upływu którego miało trwać pełnienie powierzonych funkcji, nie więcej jednak niż za trzy miesiące. Do rozważanej kwestii wysokości odszkodowania Sąd Najwyższy odniósł się natomiast wprost w wyroku z 19 maja 2009 r., II PK 288/08 (OSNP 2011 nr 1-2, poz. 8), stwierdzając, że bezprawność odwołania mianowanego nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły wynikająca z

braku uzasadnionych podstaw lub naruszenia przepisów dotyczących odwołania, winna wywoływać skutek podobny do bezprawności działania pracodawcy przy wypowiedzeniu zmieniającym. Są to bowiem rodzajowo podobne uchybienia prawom pracownika. Odpowiednie stosowanie do odwołanego dyrektora szkoły art. 45 § 2 k.p. i art. 47¹ k.p. nie może zatem prowadzić do zmniejszenia wysokości ustawowego odszkodowania. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy wskazał, że odszkodowania, o których mowa w przepisach art. 47¹, art. 50 § 3 i 4 i art. 58 k.p., nie są powiązane z rzeczywistą szkodą i przysługują niezależnie od jej wystąpienia. Wprawdzie odwołanie nauczyciela mianowanego ze stanowiska dyrektora szkoły nie jest tożsame z wypowiedzeniem zmieniającym (art. 42 § 1 k.p.), jednakże w sferze faktycznej odnosi podobny skutek. Stanowi bowiem jednostronną zmianę warunków pracy, niekorzystną dla pracownika. Zmiana ta dotyczy treści stosunku pracy nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły, gdyż pozbawia go funkcji i uprawnień organu zarządzającego szkołą oraz w istotny sposób uszczupla należne mu wynagrodzenie za pracę, pozbawiając go dodatku funkcyjnego. W razie wypowiedzenia warunków pracy i płacy nie musi dojść do rozwiązania stosunku pracy. Może on być bowiem kontynuowany na nowych warunkach w wypadku ich przyjęcia przez pracownika. Przyjęcie nowych warunków pracy nie wyklucza możliwości dochodzenia przez pracownika roszczenia odszkodowawczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lutego 2001 r., I PKN 515/99, OSNAPiUS 2001 nr 12, poz. 414), a w judykaturze nie ma wątpliwości, że odszkodowanie za wadliwe wypowiedzenie zmieniające nie jest odnoszone do różnicy zarobków sprzed i po wypowiedzeniu. Odwołując się do poglądu Trybunału Konstytucyjnego wyrażonego w wyroku z 27 listopada 2007 r., SK 18/05 (O1K-A 2007 nr 10, poz. 128), Sąd Najwyższy podkreślił, że omawiane odszkodowania są roszczeniami majątkowymi *sui generis*, u podstaw których leży również funkcja socjalna i represyjna. Przemawia to za brakiem możliwości zmniejszenia odszkodowania. Bezprawność odwołania mianowanego nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły, wynikająca z braku uzasadnionych podstaw lub naruszenia przepisów, powinna wywoływać skutek podobny jak bezprawność działania pracodawcy przy wypowiedzeniu zmieniającym, bowiem są to rodzajowo podobne uchybienia prawom pracownika. Odpowiednie stosowanie do odwołanego

dyrektora szkoły art. 45 § 2 k.p. i art. 47¹ k.p. nie może zatem prowadzić do zmniejszenia wysokości ustawowego odszkodowania.

Sąd Okręgowy podzielił powyższe stanowisko i wspierającą je argumentację. Zdaniem tego Sądu, odszkodowanie powinno być zatem nie niższe niż wynagrodzenie za okres wypowiedzenia i nie wyższe niż wynagrodzenie za 3 miesiące. Odszkodowanie takie ma bowiem spełniać nie tylko funkcje kompensacyjne, ale również stanowić swego rodzaju represję dla pracodawcy, który postąpił niezgodnie z prawem i z pokrzywdzeniem pracownika (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 listopada 2007 r., SK 18/05).

Sąd drugiej instancji zauważył ponadto, że pozwana w swojej apelacji stawiała zarzut naruszenia prawa materialnego przez Sąd Rejonowy, natomiast z treści uzasadnienia apelacji wynikało, że rzeczywistą treścią zarzutu było dokonanie przez Sąd pierwszej instancji wyboru tej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, która jest dla pozwanej niekorzystna. Wymagało jednak podkreślenia, że orzecznictwo Sądu Najwyższego ewoluowało i chociaż w przeszłości zapadały wyroki odpowiadające stanowisku pozwanej, to aktualna linia orzecznicza odpowiada wydanemu w niniejszej sprawie wyrokowi. Należało jednocześnie zauważyć, że samo wykazanie, iż istnieje inna możliwa interpretacja przepisów niż ta, którą zastosował Sąd Rejonowy nie sprawia, że zarzut naruszenia prawa materialnego jest zasadny. Aby zarzut mógł prowadzić do zmiany wydanego wyroku, trzeba bowiem wykazać, że przyjęta przez Sąd pierwszej instancji wykładnia przepisów jest błędna w danej sytuacji faktycznej.

Pozwana Szkoła [...] nr [...] im. [...] w B. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 28 stycznia 2020 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest:

1) art. 45 § 2 k.p. w związku z art. 42 § 1 i art. 47¹ k.p., przez ich niewłaściwe zastosowanie i ustalenie wysokości odszkodowania należnego powódce na podstawie przepisów o wypowiedzeniu zmieniającym w rozumieniu Kodeksu pracy, stosowanych wprost, podczas gdy brak jest ku temu podstaw: funkcja wicedyrektora została powierzona powódce na czas oznaczony, odwołanie powódki z funkcji nie wiązało się z rozwiązaniem lub zagrożeniem rozwiązania stosunku

pracy ani też ze zmniejszeniem jej wynagrodzenia z wyjątkiem dodatku funkcyjnego jako składnika ściśle powiązanego z uprzednio wykonywaną funkcją;

2) art. 2 Konstytucji RP w związku z art. 45 § 2 k.p., art. 42 § 1 k.p. i art. 47¹ k.p., przez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. stosowanie *per analogiam* przepisów Kodeksu pracy o charakterze sankcyjnym w sprawie dotyczącej odwołania z funkcji wicedyrektora szkoły - nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania w sytuacji, gdy przepisy art. 42 k.p. w związku z art. 45 § 2 k.p., i art. 47¹ k.p. dotyczące wypowiedzenia warunków pracy i płacy nie odnoszą się do stosunków pracy z powołania;

3) art. 50 § 3 i 4 k.p., przez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy zasadne byłoby ustalenie wysokości odszkodowania powódki w kwocie odpowiadającej wynagrodzeniu za pełnienie określonej funkcji do czasu zakończenia pełnienia funkcji, nie więcej niż 3 miesiące (stosowany odpowiednio art. 50 § 3 i 4 k.p.).

Powołując się na tak sformułowane zarzuty kasacyjne, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa ponad kwotę 2.544,00 zł oraz zasądzenie od powódki na rzecz skarżącej kosztów postępowania, a w przypadku uznania, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 398¹⁶ k.p.c., o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem co do kosztów postępowania za pierwszą i drugą instancję, a także instancję kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznawana w niniejszym postępowaniu skarga kasacyjna nie jest uzasadniona.

Ma rację Sąd drugiej instancji, podnosząc, że problem wysokości odszkodowania należnego dyrektorowi szkoły, wadliwie odwołanemu na podstawie art. 38 ustawy o systemie oświaty, nie był jednolicie rozstrzygany w dotychczasowym orzecznictwie. W tym przedmiocie zarysowały się dwa zasadniczo odmienne stanowiska, co dostrzega zresztą także skarżąca.

Według pierwszego z nich, nauczycielowi pełniącemu funkcję dyrektora szkoły, który został odwołany z tej funkcji z naruszeniem art. 38 ustawy o systemie oświaty, przysługuje wprawdzie w stosunku do pracodawcy roszczenie o odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia należnego do końca okresu, na jaki miało trwać powierzenie funkcji dyrektora, lecz nie więcej niż za trzy miesiące. Ze względu na to, że ustawa o systemie oświaty nie reguluje zasad dochodzenia roszczeń pozostających w związku z przedwczesnym odwołaniem z funkcji kierowniczej w placówce oświatowej, należy bowiem stosować odpowiednie przepisy Kodeksu pracy (art. 5 k.p.), wśród których najbardziej zbliżony charakter mają unormowania dotyczące umowy na czas określony zawarte w art. 50 § 3 i 4 k.p. Przepisy te nie mogą być jednak stosowane wprost, bo dotyczą rozwiązania stosunku pracy (definitywnego), podczas gdy odwołanie nauczyciela z funkcji dyrektora wiąże się z kontynuacją zatrudnienia w ramach nauczycielskiego stosunku pracy (za wynagrodzeniem), tyle że po odwołaniu nauczyciel już nie piastuje funkcji kierowniczej w szkole, w związku z czym traci prawo do pobierania tylko jednego składnika wynagrodzenia (dodatku funkcyjnego). Odpowiednie stosowanie art. 50 § 3 i 4 k.p. - w razie odwołania ze stanowiska dyrektora z naruszeniem art. 38 ustawy o systemie oświaty – oznacza więc, że odszkodowanie należne nauczycielowi musi być adekwatne do sytuacji faktycznej, w jakiej znalazł się odwołany dyrektor. Z tej przyczyny wysokość takiego odszkodowania musi być ograniczona do kwoty dodatku funkcyjnego przysługującego z racji pełnienia funkcji dyrektora, lecz nie więcej niż za 3 miesiące. U podstaw takiego stanowiska leży założenie, zgodnie z którym, skoro w następstwie odwołania z funkcji dyrektora nauczyciel utracił „tylko” dodatek funkcyjny, to odszkodowanie powinno być odniesione do utraty tego dodatku. To zaś oznacza, że odwołanemu nauczycielowi nie przysługuje odszkodowanie w wysokości „pełnego” wynagrodzenia za czas, do upływu którego miał pełnić funkcję kierowniczą. Opisane stanowisko Sąd Najwyższy zaprezentował w szczególności w wyrokach: z dnia 14 listopada 1996 r., I PKN 17/96 (LEX nr 1288097) i z dnia 9 maja 1997 r., I PKN 138/97 (OSNAPiUS 1998 nr 9, poz. 261) - przywołanych przez skarżącą w uzasadnieniu skargi - a także (pośrednio) w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 stycznia 2003 r., I PK 74/02 (OSNP 2004 nr 13, poz. 221) oraz w wyroku z dnia 25 kwietnia 2014 r., II PK

195/13 (OSNP 2015 nr 7, poz. 93) - również powołanych w uzasadnieniu rozpoznawanej skargi kasacyjnej.

Punktem wyjścia dla drugiego z prezentowanych w orzecznictwie stanowisk w zakresie analizowanej problematyki jest natomiast założenie, zgodnie z którym, chociaż odwołanie ze stanowiska dyrektora szkoły na podstawie art. 38 ustawy o systemie oświaty nie jest wypowiedzeniem warunków pracy lub płacy (wypowiedzeniem zmieniającym), to jednak jest to czynność prawna w wysokim stopniu zbliżona do wypowiedzenia zmieniającego i z tej przyczyny nauczycielowi odwołanemu z funkcji kierowniczej w szkole (między innymi dyrektora) przysługuje roszczenie o odszkodowanie na podstawie odpowiednio stosowanych przepisów Kodeksu pracy o roszczeniach pracownika w razie niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 3 lutego 1993 r., I PZP 71/92, OSNCP 1993 nr 9, poz. 144; z dnia 5 maja 1993 r., I PZP 15/93, OSNCP 1993 nr 12, poz. 217; OSP 1994 nr 6, poz. 120, z glosą A. Dubowik i z dnia 10 maja 1996 r., I PZP 34/95, PiZS 1996 nr 7, s. 70, LEX nr 1330773 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 kwietnia 1997 r., I PKN 88/97, OSNAPIUS 1998 nr 1, poz. 10; OSP 1998 nr 6, poz. 118, z glosą A. Dubowik i z dnia 9 grudnia 2003 r., I PK 103/03, OSNP 2004 nr 21, poz. 371). W kwestii wysokości odszkodowania przysługującego odwołanemu dyrektorowi szkoły Sąd Najwyższy wypowiedział się bezpośrednio również w wyroku z dnia 19 maja 2009 r., II PK 288/08 (OSNP 2011 nr 1-2, poz. 8; OSP 2011 nr 7-8, poz. 87, z glosą W. Jędrychowskiej-Jaros), wyjaśniając, że „odpowiednie stosowanie art. 45 § 2 k.p. i art. 47¹ k.p. do dyrektora szkoły odwołanego na podstawie art. 38 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty nie uzasadnia ograniczenia ustawowego odszkodowania do wysokości trzymiesięcznego dodatku funkcyjnego”. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy stwierdził ponadto, że odszkodowania, o których mowa w art. 47¹ k.p., art. 50 § 3 i 4 k.p. i art. 58 k.p., nie są powiązane z rzeczywistą szkodą zaistniałą po stronie pracownika i przysługują niezależnie od jej wystąpienia. Choć więc odwołanie nauczyciela mianowanego ze stanowiska dyrektora szkoły nie jest tożsame z wypowiedzeniem zmieniającym (art. 42 § 1 k.p.), to jednak w sferze faktycznej odnosi podobny skutek, bo stanowi jednostronną zmianę warunków pracy, niekorzystną dla pracownika. Taka zmiana dotyczy treści

stosunku pracy nauczyciela pełniącego dotychczas funkcję dyrektora szkoły, jako że pozbawia go tej funkcji i uprawnień przysługujących organowi zarządzającemu szkołą oraz w istotny sposób uszczupla należne mu wynagrodzenie za pracę, pozbawiając go dodatku funkcyjnego (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2013 r., II PK 284/12, LEX nr 1555489). Z kolei wypowiedzenie zmieniające nie musi prowadzić do rozwiązania stosunku pracy, bo jeśli pracownik przyjmie nowe warunki zatrudnienia (nie odmówi przyjęcia warunków zaproponowanych mu w wypowiedzeniu zmieniającym), to stosunek pracy - po upływie okresu wypowiedzenia - będzie kontynuowany, tyle że na nowych, zmienionych warunkach. Jednak akceptacja nowych warunków pracy i płacy przez pracownika nie wyklucza możliwości dochodzenia przez niego od pracodawcy roszczenia odszkodowawczego, którego źródłem jest wadliwie dokonane wypowiedzenie zmieniające. Ponadto należy zwrócić uwagę, że w judykaturze nie ma wątpliwości, że wysokość odszkodowania z tytułu wadliwego wypowiedzenia zmieniającego nie jest odnoszona do różnicy zarobków sprzed i po wypowiedzeniu (por. w tym względzie uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 1990 r., III PZP 19/90, OSNCP 1991 nr 5-6, poz. 62). Odwołując się do poglądu Trybunału Konstytucyjnego przedstawionego w wyroku z dnia 27 listopada 2007 r., SK 18/05 (OTK-A 2007 nr 10, poz. 128), Sąd Najwyższy podkreślił, że takie odszkodowanie jest roszczeniem majątkowym *sui generis*, u podstaw którego leży również funkcja socjalna i represyjna, co sprzeciwia się zmniejszeniu jego wysokości do kwoty odpowiadającej różnicy między wynagrodzeniem należnym pracownikowi przed wypowiedzeniem zmieniającym i przysługującym mu po zmianie warunków zatrudnienia dokonanej tym wypowiedzeniem. W podsumowaniu wywodów, w wyroku z dnia 19 maja 2009 r., II PK 288/08, Sąd Najwyższy stwierdził, że bezprawność odwołania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły, wynikająca z braku uzasadnionych podstaw lub naruszenia przepisów prawa, powinna wywoływać skutek podobny, jak bezprawność działania pracodawcy przy wypowiedzeniu zmieniającym, bowiem są to rodzajowo podobne uchybienia prawom pracownika i z tej przyczyny odpowiednie stosowanie art. 45 § 2 i art. 47¹ k.p. do odwołanego dyrektora szkoły nie może powodować zmniejszenia wysokości odszkodowania ustawowego do kwoty utraconego dodatku funkcyjnego.

Co szczególnie istotne dla oceny zasadności rozpoznawanej skargi kasacyjnej, poglądy prawne wyrażone w drugiej z przedstawionych linii orzeczniczych zyskały pełną akceptację również w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego. W tym względzie należy przywołać wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., III PK 130/14 (OSNP 2017 nr 4, poz. 38), w którym stwierdzono, że nauczycielowi odwołanemu ze stanowiska kierowniczego w szkole niezgodnie z warunkami określonymi w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, przysługuje odszkodowanie w wysokości nie niższej od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia, a nie w wysokości utraconego za taki okres dodatku funkcyjnego (art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 5, art. 42 § 1 i art. 47¹ k.p.), a także wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 sierpnia 2015 r., III PK 155/14 (OSNP 2017 nr 7, poz. 81) i z dnia 17 stycznia 2019 r., III PK 124/17 (OSNP 2019 nr 10, poz. 117).

Sąd Najwyższy w obecnym składzie także w pełni podziela to stanowisko i wspierającą je argumentację, nie widząc przy tym dostatecznych powodów, dla których należałoby przyjąć odmienną wykładnię przepisów od zaprezentowanej w powołanych uchwałach z dnia 3 lutego 1993 r., I PZP 71/92; z dnia 5 maja 1993 r., I PZP 15/93 i z dnia 10 maja 1996 r., I PZP 34/95 oraz w najnowszym orzecznictwie. Za odstępniem od tego poglądu nie przemawiają też argumenty przywołane przez skarżącą w uzasadnieniu skargi, bowiem zostały one dostatecznie rozważone i wyjaśnione nie tylko w przedstawionym orzecznictwie, ale również piśmiennictwie (por. w szczególności P. Prusinowski: Sytuacja prawna dyrektora szkoły - wybrane zagadnienia, *Monitor Prawniczy* 2012 nr 7, s. 354). W szczególności nie przekonuje odwołanie się przez skarżącą do odosobnionego w najnowszym orzecznictwie poglądu wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2014 r., II PK 195/13, nawiązującego wszak w stanie faktycznym tej sprawy do klauzuli generalnej sprzeczności ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa (art. 8 k.p.), skoro taki zarzut (naruszenia art. 8 k.p.) w rozpoznawanej skardze nie został powołany. Trzeba zaś przypomnieć, że zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, co oznacza, że nie może uwzględniać naruszenia żadnych innych przepisów niż wskazane przez skarżącego. Sąd Najwyższy nie jest bowiem uprawniony do

samodzielnego dokonywania konkretyzacji zarzutów lub też stawiania hipotez co do tego, jakiego aktu prawnego (przepisu) dotyczy podstawa skargi. Nie może także zastąpić skarżącego w wyborze podstawy kasacyjnej, jak również w przytoczeniu przepisów, które mogłyby być naruszone przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia.

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 w związku z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

[as]